

sangre entra", es deia abans com una cosa axiomàtica; i, avui, ja veieu que és tot el contrari. Els nens ja no són colpejats en les escoles com abans: els nostres nens són tractats en elles molt diferentment del que ho foren encara les nostres generacions.

Els nens en les escoles hi són tractats conforme aconsella Boset-Berger, quan diu: "l'infant ha de viure la seva vida, no és ni ha d'ésser considerat com un home petit; ell té la seva especial psicologia, la que hom arriba a conèixer observant els seus actes. Hem d'observar la seva ànima infantil, no sols amb atenció i coneixement sinó també amb simpatia i amb afecte ingenios i tendre; la paciència i l'amor són els grans recursos per a educar els nens".

La criatura que es veu contrariada inútilment amb renys innecessaris o amb mals tractes, es replega dintre de si mateixa, s'inclina al pessimisme, a la depressió moral, al descoratjament. Diu el psiquiatra Ballet: "hem d'acostumar la criatura a tenir confiança en sí mateixa, per això els que la rodegen l'han d'encoratjar i acceptar amb benvolença el que ell diu i el que ell fa amb bona voluntat; hem d'aprofitar les ocasions oportunes per a manifestar-li amablement que ja ha fet bé tal o tal altra cosa, però que, si ho hagués fet de tal altra manera, encara hauria aconseguit molt millor el seu objecte. És precís que la tímida no s'apoderi de l'esperit del nen, res pitjor que fer-li perdre la confiança en si mateix, reptant-lo perquè no ha sabut fer tal o tal cosa i, pitjor, el dir-li que no sabrà fer-la mai, que no serà mai bo per a res, com, tantes vegades, els pares o els mestres amoinats acostumen a dir-li. No us rieu mai de l'esforç que hagi fet el vostre nen per a assolir una cosa útil, encara que ho faci malament; en tal cas, cal corregir-lo o encaminar-lo degudament.

Reporta bons resultats l'habituar les criatures a la perseverància, o sigui, l'incitar-los a voler acabar del tot el seu treball i, per això, convé assenyalar-los una taxa fixa de treball, però que sigui una taxa assequible; d'aquesta manera hom els proporciona la satisfacció i, a la vegada, els estimula, a donar terme a una cosa o un treball. Per la mateixa raó ens hem d'abstenir del contrari, o sigui, d'assenyalar-los una taxa de treball que sigui major que la seva capacitat, puix que això els reporta un descoratjament perjudicial.

Per a corregir les faltes del nen, com diu el

pedagog Pagès, val més utilitzar o aprofitar-se de la seva intel·ligència i del seu cor, que el fer-los objecte de pressions inadequades o violentes. L'educació de l'infant, deia Pestalozzi, ha d'ésser-li procurada ja sigui dintre la família, ja sigui en el jardí d'infants, allà on resulti més factible l'enrobustir-los el seu organisme i interessar en les coses el seu esperit que es desperta; allí on resulti més fàcil d'utilitzar els seus sentits per a fer-los conèixer millor la naturalesa i guiar llurs afectes per al bon camí.

Contrasta veritablement amb els sistemes antics d'ensenyança, el sistema, afortunadament ja ben conegut, "Montessori". Aquests sistema ha trencat definitivament aquella actitud dogmàtica del professor i aquella obediència mecànica dels alumnes, concedint al nen una llibertat quasi completa. La que té com a única limitació la de no molestar ni de fer mal als altres. El sistema "Montessori" estimula el desig de l'infant de satisfer les seves necessitats per ell mateix i li proporciona el plaer de vèncer per sí sol les dificultats que se li presenten. Ni horaris, ni lliçons ni classes; ensenyar delectant, heus aquí el seu lema.

Preocupa constantment als pedagogs i psiquiatres l'educar el nen amb les millors condicions possibles a l'objecte de proporcionar-li tots els coneixements necessaris, desenrotllant ordenadament i científicament les seves facultats, educant els seus impulsos naturals sense perjudici del seu desenrotllament físic, evitant, sempre, això sí, la fatiga mental tan fàcil en aquestes tendres edats. En aquest sentit s'encaminen precisament totes les combinacions d'horaris i tots els sistemes d'ensenyament més moderns.

Exposats ja els preceptes corresponents a l'edat més perillosa de la vida, sota tots conceptes i molt més encara sota l'aspecte mental. Ens referim a l'edat púber, a l'adolescència.

Els nens, en aquesta època, presenten una barreja de criatura i d'home gran, d'infantesa i de virilitat, i és durant aquest període que la sexualitat es desenrotlla. Els nens perden la finor de línies i adquireixen desproporcions exagerades; les seves extremitats s'allargassen i s'aprimen, la veu s'enronqueix en els nois i les formes en les noies apareixen, en conjunt, mal precisades.

Aquestes desharmonies que apareixen en la forma resulten encara més acentuades en el sis-